

Gynaecologie/Verloskunde

Intra-uteriene inseminatie (IUI)

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Soms kan men bij een verminderde vruchtbaarheid de kans op zwangerschap vergroten door vóórbewerkt semen (zaad) tijdens de ovulatie (eisprong) in de baarmoeder te brengen. Dit noemen we intra-uteriene inseminatie (IUI).

Intra-uteriene inseminatie (IUI)

De methode wordt o.a. toegepast bij:

- sperma-afwijkingen;
- anovulatie (het geen eisprong hebben), wanneer andere – eenvoudigere – behandelingen niet tot een zwangerschap hebben geleid;
- langdurige onbegrepen onvruchtbaarheid.

Het sperma wordt bewerkt volgens een “centrifuge-methode”. Daarbij worden de normale, goed beweeglijke zaadcellen geselecteerd en geconcentreerd in een kleine hoeveelheid vloeistof. Afwijkend sperma kan over het algemeen niet worden verbeterd, maar de sterke zaadcellen kunnen zo wel van de zwakkere zaadcellen worden gescheiden.

De behandeling is alleen zinvol als met de bewerking voldoende goed beweeglijke zaadcellen worden verkregen, namelijk meer dan 3 miljoen. Als dit aantal (bij herhaling) lager is, kan het verstandig zijn om over een andere behandeling na te denken.

IUI is geen wondermiddel. Het kan slechts iets toevoegen aan de kans om zwanger te worden. Per IUI-behandeling is de kans op zwangerschap 10 à 15%, soms iets hoger.

Als tot IUI wordt besloten, vinden in principe maximaal 6 IUI behandelingen plaats. Na de eerste 3 behandelingen wordt vaak met u besproken of het zinvol is om door te gaan.

IUI is een intensieve en belastende behandeling. U moet meerdere malen op de polikliniek komen en dit kan soms problemen geven met bijvoorbeeld uw werk.

Tegen de tijd van de ovulatie mag u geen gemeenschap meer hebben omdat het sperma op het laboratorium moet worden ingeleverd.

Als het u te veel wordt, moet u dit op tijd aangeven. Het is soms goed om een rustpauze in te lassen. De behandeling moet niet uw hele leven gaan beheersen.

Meestal worden de behandeling en de kosten van de medicatie door de zorgverzekeraar vergoed. Toch is het verstandig dit tevoren bij uw verzekering nog eens na te gaan.

De behandeling

Vorbereiding

De IUI-behandeling geeft meestal betere resultaten als de groei van de eicel(len) wordt gestimuleerd (milde hyperstimulatie). Dit gebeurt met een hormoonpreparaat Gonal F® (en soms met Puregon®, Fostimon of Menopur®). Dit zijn middelen die u onderhuids moet injecteren. U krijgt hiervoor een recept mee dat u alleen bij de poliklinische apotheken van het Alrijne Ziekenhuis kunt inleveren. De polikliniekassistente geeft instructies hoe u (of uw partner) de injecties moet toedienen, met behulp van een injectiepen of met een losse spuit met naald.

U krijgt ook een recept voor 1 ampul Pregnyl® of Ovitrelle®. Ook deze wordt aan u uitgelegd bij de prikinstructies.

Begin van de behandeling

Op de eerste dag van uw ongesteldheid belt u de polikliniek in Leiden 071 517 8351 of u belt de fertiliteitslijn voor locatie Leiderdorp en Alphen aan den Rijn 071 582 8240. Dit is de eerste dag dat u echt menstrueert, dus nog niet als u een klein beetje bloedverlies heeft of bruine afscheiding. Als deze eerste dag van de cyclus in het weekend valt, belt u op maandagmorgen. U meldt dan wanneer uw eerste menstruatiedag was en dat u wilt starten met de behandeling.

Als u mag starten, krijgt u een afspraak voor een "ovulatie-echo". Dit is meestal rond de 10e dag van de cyclus. Zo kan worden gezien of er een eiblaasje groeit en hoe groot dat is. Afhankelijk van de echo-uitslag wordt zo nodig een volgende echo-afspraak gemaakt.

De simulatiefase

Uw gynaecoloog bepaalt wanneer en met hoeveel hormoon u begint. Meestal begint u met 50 of 75 eenheden per dag, vanaf de 3e dag van uw cyclus.

Vanaf ongeveer de 10e dag komt u regelmatig voor echo-onderzoek. Na de echo hoort u op welke dag een nieuwe echo gemaakt moet worden en of er iets moet worden veranderd in de dosering Puregon® , Gonal F® of Menopur®. Ook kan het zijn dat de echo-uitslag tussen de middag door één van de gynaecologen beoordeeld wordt. In dat geval belt u 's middags op de afgesproken tijd over het verder te voeren beleid.

De eisprong

Als het eiblaasje "rijp" is, d.w.z. een bepaalde grootte heeft (tussen de 16 mm en 18 mm), wordt de IUI gepland. U krijgt dan een spermapotje mee. U stopt met de hormooninjecties. Het tijdstip waarop de Pregnyl®- of Ovitrelle®-injectie moet worden toegediend, wordt afgesproken. Door middel van deze injectie treedt 38 - 42 uur later de eisprong op. Deze injectie wordt meestal 's avonds gegeven. De Ovitrelle®-injectie kunt gemakkelijk zelf toedienen, dit is een injectiepen die erg lijkt op Gonal-F®. Pregnyl® is een onderhuidse (subcutane) injectie. Ook deze kunt u zichzelf toedienen, maar sommige patiënten vragen dit liever aan de partner. Zo nodig kunt u natuurlijk ook altijd in Alrijne Ziekenhuis terecht.

Het tijdstip voor inleveren van het sperma en voor de IUI wordt afgesproken. Meestal is dit de 2e dag na de injectie. De inseminatie moet ±40 uur na de Pregnyl®/Ovitrelle® toediening plaatsvinden.

De productie van het sperma gaat volgens hetzelfde voorschrift als bij het gewone spermaonderzoek: de penis met water schoonmaken en door masturberen sperma in het potje lozen. Vooraf mag 2/3 dagen geen zaadlozing hebben plaatsgevonden. Het sperma dient te worden ingeleverd op het klinisch chemisch laboratorium bij de analiste. Ongeveer 1,5 uur later vindt de IUI plaats. Dit gebeurt op de polikliniek Gynaecologie Leiden of Leiderdorp, op de onderzoeksstoel.

In het weekend vinden alle inseminaties plaats in Leiderdorp.

Tijdens de IUI wordt via een dun slangetje het bewerkte sperma in de baarmoeder gespoten. Dit is niet pijnlijk. Na de IUI blijft u 15 minuten liggen. Vervolgens kunnen de dagelijkse bezigheden worden hervat. Ook kunt u weer gewoon gemeenschap hebben.

Na de IUI

Als u (na ongeveer 2 weken) ongesteld wordt en u wilt een nieuwe cyclus proberen, dan belt u naar de polikliniek om een afspraak te maken voor een ovulatie-echo.

Als u na meer dan 2 weken nog niet ongesteld bent, kunt u een zwangerschapstest doen. Als deze positief is, maakt u een afspraak op de polikliniek voor een echo van de zwangerschap.

Wanneer wordt de behandeling gestopt?

Soms kunnen in uw eierstok, onder invloed van de hormooninjecties, te veel eicellen gaan groeien. Dit kan een reden zijn voor extra bloed- of echo-onderzoek. De behandeling wordt dan tijdelijk gestaakt en de betreffende cyclus telt niet mee.

Het kan zijn dat er soms in de zomervakantie en in de kerstperiode één of enkele weken geen spermabewerking plaatsvinden. Dan zal soms een cyclus moeten worden overgeslagen. U hoort dit tijdig van uw fertiliteitsverpleegkundige.

Vragen

Als er onduidelijkheden of vragen zijn, kunt u altijd bellen naar de polikliniek Gynaecologie. Voor meer uitgebreidere informatie verwijzen wij u naar: www.freya.nl en www.nvog.nl.

Polikliniek Gynaecologie Leiden

071 517 8351

Fertiliteitslijn locatie Leiderdorp/Alphen aan den Rijn

071 582 8240 of mail naar fertiliteitsteam@alrijne.nl.

Polikliniek Gynaecologie Leiderdorp

071 582 8048

Polikliniek Gynaecologie Alphen aan de Rijn

0172 467048

Over Alrijne Zorggroep

Op onze locaties in Leiden, Leiderdorp, Alphen aan den Rijn, Katwijk en Sassenheim, bieden wij de beste zorg dichtbij aan iedere patiënt. En dat doen we samen: met patiënten die de regie over hun eigen leven voeren, met deskundige en betrokken medewerkers, in samenwerking met huisartsen en andere zorgverleners. Voor meer informatie over Alrijne Zorggroep kunt u terecht op www.alrijne.nl. Volg ons ook op Twitter, Instagram en Facebook.

Geef uw mening!

Op www.zorgkaartnederland.nl kunt u aangeven hoe u de zorg in Alrijne Ziekenhuis heeft ervaren. Op deze manier kunt u ons helpen de kwaliteit van zorg nog verder te verbeteren.

10.73, 03.18 a